

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/272/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114226359
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114226359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica sudkyňou JUDr. Jarmilou Jánošovou v právnej veci navrhovateľa Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, IČO: 35 855 673, proti odporkyňi H. E., K.. XX. XX. XXXX, O. O. XXX/X, L., Š. R. W., o zaplatenie 170,51 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka obsiahnutá v článku 2 bode 2.5 písm. a) Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb v znení „V nadväznosti na ustanovenia predchádzajúcej vety sa Strany dohodli, že Účastník je povinný Podniku uhradiť nižšie v tomto bode uvedenú zmluvnú pokutu v prípade porušenia nižšie v tomto bode uvedených povinností nasledovne: ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku), je Účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu vo výške 214,00 Eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež „Druhá časť doby viazanosti“), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre Druhá časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinností (pokiaľ tento nastal počas Druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo šesť. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a Kúpnu cenou, za ktorú Podnik predal MT účastníkovi.“, je neprijateľnou podmienkou.

Súd návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom doručeným súdu dňa 11. 12. 2014 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu sumu 170,51 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,50 % ročne z dlžnej sumy od 26. 07. 2013 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania a to z titulu zmluvnej pokuty.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom na začatie konania, Zmluvou o pripojení zo dňa 09. 07. 2008 s Dodatkom zo dňa 06. 07. 2012 a Prílohou č. 1 k Dodatku, pokusom o pokonávku zo dňa 11. 07. 2013, faktúrami č. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Č.. XXXXXXXXXXXX, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej mobilnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., písomným vyjadrením odporkyne, ostatnými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ uviedol, že s odporkyňou uzatvoril zmluvu č. U., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú všeobecné podmienky. Na základe tejto zmluvy vypožičal odporkyni SIM kartu, ktorá jej umožňuje využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. Navrhovateľ pri uzavretí Dodatku k zmluve odpredal odporkyni mobilný telefón/telekomunikačné zariadenie značky HTC Desire C white za kúpnu cenu uvedenú v Dodatku s dohodnutou zmluvnou pokutou vo výške 214,00 Eur. Navrhovateľ v Dodatku k zmluve zohľadnil pri určení výšky zmluvnej pokuty výšku zľavy poskytnutej odporkyni pri predaji mobilného telefónu/telekomunikačného zariadenia. Dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy, ktorá bola pri predaji mobilného telefónu odporkyni poskytnutá. Zohľadnený bol aj časový aspekt uloženia zmluvnej pokuty a čas, kedy si odporkyňa prestala plniť zmluvné povinnosti a tomu bola prispôsobená aj výška uplatňovanej zmluvnej pokuty. Týmto boli podľa názoru navrhovateľa odstránené všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú podmienku.

Odporkyňa neuhradila riadne a včas cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 2013/03 až 2013/05, čím porušila svoje zmluvné povinnosti v zmysle Dodatku k zmluve a preto je povinná zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 214,00 Eur.

Pokusom o pokonávku zo dňa 11. 07. 2013 navrhovateľ oznámil odporkyni sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty a vyzval ju na ich úhradu v dodatočnej lehote. Odporkyňa na pokus o pokonávku reagovala úhradou pohľadávky vo výške 141,18 Eur a čiastočnou úhradou zmluvnej pokuty vo výške 43,49 Eur.

Navrhovateľ si uplatnil aj právo na zaplatenie úroku z omeškania v súlade so Všeobecnými podmienkami čl. 11. bod 11.14, a to počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 26. 07. 2013.

Odporkyňa uviedla, že sa nachádza vo veľmi zlej finančnej situácii (je voči nej vedená exekúcia, z jej mzdy sa vykonávajú zrážky, živí dvoch ľudí). Predmetný mobilný telefón je ochotná vrátiť, resp. dlh uhradiť v splátkach po 1,- Eur mesačne.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 OSP, nakoľko predmetom konania bola suma 170,51 Eur, a teda ide o drobný spor (§ 200ea ods. 1 OSP).

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že účastníci dňa 09. 07. 2008 uzatvorili podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách Zmluvu o pripojení č. U. (ďalej len „zmluva“) a dňa 06. 07. 2012 Dodatok k tejto zmluve. Na základe uvedenej zmluvy navrhovateľovi ako poskytovateľovi služieb vznikla povinnosť poskytnúť telekomunikačné služby odporkyni tak, ako si ich táto zvolila a odporkyni ako užívateľovi vznikla povinnosť uhrádzať cenu za poskytnuté služby vo výške vyfakturovanej navrhovateľom podľa odpočtu poskytnutých služieb. Pri uzatvorení Dodatku k zmluve účastníci súčasne uzatvorili aj kúpnu zmluvu, na základe ktorej navrhovateľ predal odporkyni mobilný telefón HTC Desire C white za kúpnu cenu 1,00 Eur. Doba viazanosti, počas ktorej mala odporkyňa zotrvať v zmluvnom vzťahu, bola dojednaná na 24 mesiacov.

Navrhovateľ poskytol odporkyni služby a to v období od uzavretia zmluvy. Využívaním týchto služieb odporkyni vznikla povinnosť uhradiť cenu za poskytnuté služby, ktoré za mesiace marec, apríl a máj roka 2013 neuhradila včas a riadne. Súd mal preukázané, že listom označeným ako Pokus o pokonávku zo dňa 11. 07. 2013 navrhovateľ vyzval odporkyňu na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 141,18 Eur za zúčtovacie obdobie 2013/03 - 2013/05, zmluvnej pokuty/náhrady škody vo výške 214,00 Eur a poplatku za mimosúdne vymáhanie vo výške 28,41 Eur a to najneskôr do 25. 07. 2013. Odporkyňa na základe tejto výzvy uhradila navrhovateľovi dlžnú sumu 141,18 Eur za poskytnuté telekomunikačné služby plus sumu 43,49 Eur, ktorú navrhovateľ započítal na zmluvnú pokutu.

Súd dospel na základe listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise k záveru, že zmluva, ktorá bola uzavretá medzi účastníkmi konania, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Pri uzatváraní a plnení uvedenej zmluvy mal navrhovateľ postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti zapísanej v obchodnom registri (§ 52 ods. 3 OZ), ktorou je aj poskytovanie verejnej telefónnej služby prostredníctvom mobilných verejných telekomunikačných sietí, poskytovanie verejnej dátovej služby prostredníctvom verejných telekomunikačných sietí, poskytovanie verejných dátových služieb prostredníctvom siete Internet a poskytovanie elektronických komunikačných služieb. Odporkyňa, označená v uvedenej zmluve ako fyzická osoba - nepodnikateľ, mala postavenie spotrebiteľa, keďže nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Súd preto posudzoval právny vzťah vzniknutý medzi účastníkmi na základe uvedenej zmluvy ako vzťah spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia OZ upravujúce spotrebiteľské zmluvy (ust. § 52 a nasl. OZ). Účastníci konania platne uzavreli zmluvu, ktorá je svojím charakterom zmluvou spotrebiteľskou a ako taká nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - tzv. neprijateľné podmienky.

Podľa § 544 ods. 1, 2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Navrhovateľ si v tomto konaní uplatnil časť zmluvnej pokuty vo výške 170,51 Eur (t.j. 214,00 Eur po odpočítaní úhrady odporkyne vo výške 43,49 Eur). V čl. 2 bod 2.5 písm. a) Dodatku sa zmluvné strany dohodli, že Účastník (t. j. odporkyňa) je povinný Podniku (t. j. navrhovateľovi) uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 214,00 Eur, ak Účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za Služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči Podniku alebo povinnosť uhradiť včas a riadne Podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť Podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči Podniku, avšak Účastník je povinný ho uhradiť Podniku alebo prostredníctvom Podniku). Pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti do konca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre druhú časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinností (pokiaľ tento nastal počas druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo šesť. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH a kúpnu cenu, za ktorú predal Podnik MT účastníkovi.

Ustanovenie čl. 2 bodu 2.5 písm. a) Dodatku k zmluve súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. V predmetnom prípade je jednoznačné, že navrhovateľ si uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty na základe štandardnej typovej zmluvy a zmluvná pokuta s odporkyňou nebola individuálne dojednaná. Spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich

rozsiahosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah.

Odporkyňa sa zaviazala zotrvať po dobu 24 mesiacov v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom (tzv. doba viazanosti) a po celú túto dobu bez prerušenia využívať služby poskytované navrhovateľom a riadne a včas plniť svoje záväzky voči navrhovateľovi. Dodávateľ síce z hľadiska času rozlišoval tzv. „druhú časť doby viazanosti“, v ktorej by dochádzalo k postupnému znižovaniu zmluvnej pokuty v závislosti od toho, kedy v tomto období ku skutočnosti zakladajúcej nárok na zmluvnú pokutu dôjde, podľa názoru súdu tým však neodstránil všetky dôvody, ktoré takto dohodnutú zmluvnú pokutu činia neprijateľnou. Spotrebiteľ je aj po modifikácii tejto zmluvnej podmienky naďalej povinný zaplatiť prvých 18 mesiacov zmluvnú pokutu vo výške 214,00 Eur bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostáva do uplynutia viazanosti. Takto dohodnutá zmluvná pokuta zohľadňuje len posledných šesť mesiacov pred uplynutím doby viazanosti a nie celú dobu viazanosti, ktorá je 24 mesiacov, t.j. tri štvrtiny doby viazanosti. Uvedené vymedzenie je tak pre spotrebiteľa prinajmenšom zavádzajúce, pričom nie je zohľadnená výška zmluvnej pokuty v prípade, že ku skutočnosti zakladajúcej nárok na zmluvnú pokutu dôjde v 1. mesiaci doby viazanosti, alebo v 17. mesiaci doby viazanosti. Navrhovateľovi sa tak nepodarilo v celom rozsahu odstrániť jeden z hlavných dôvodov, pre ktorý súdy považovali takto dojednanú zmluvnú pokutu za neprijateľnú, a to neprimeranosť sankcie prejavujúcu sa v časovom aspekte, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty počas 18 mesiacov a k jej znižovaniu dochádza iba posledných 6 mesiacov viazanosti.

Takto dojednaná sankcia je neprimeraná aj s ohľadom na výšku zmluvnej pokuty, ktorá niekoľkonásobne prevyšuje dojednanú výšku mesačného poplatku za telekomunikačné služby podľa čl. 2 bodu 2.2 písm. b) Dodatku (t. j. 39,99 Eur). Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k poskytnutému plneniu, je neplatná. Uvedená sankcia (vo forme zmluvnej pokuty) za nesplnenie záväzku spotrebiteľa je nepochybne neprimerane vysoká (§ 53 ods. 4 písm. k) OZ).

Navrhovateľom uvádzaný argument, že dohodnutá zmluvná pokuta nie je vyššia ako výška zľavy z ceny mobilného telefónu poskytnutej odporkyňi, súd nepovažoval za relevantný, nakoľko išlo o zmluvný konsenzus medzi účastníkmi ohľadne kúpnej ceny mobilného telefónu. Navrhovateľ tak v rámci svojej obchodnej politiky poskytol odporkyňi benefity, medzi ktorými bolo aj poskytnutie mobilného telefónu so zľavou z kúpnej ceny.

Záverom súd poukazuje na skutočnosť (hoci navrhovateľ tvrdí, že v Dodatku k Zmluve odstránil všetky vady, pre ktoré súdy v minulosti vyhodnotili dohodnutú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku), že dojednanie zmluvnej pokuty v takom znení ako v danom prípade súdy už vo viacerých prípadoch právoplatne vyhlásili za neprijateľnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6C/509/2014 zo dňa 17. 03. 2015, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 20C/334/2014 zo dňa 13. 03. 2015, rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 13C/354/2014 zo dňa 17. 02. 2015). Z tohto dôvodu je navrhovateľ povinný bez ďalšieho zdržať sa jej opakovaného používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly (§ 53a OZ).

Súd podľa § 153 ods. 3 a 4 OSP aj bez návrhu vyslovil, že zmluvná podmienka v čl. 2 bode 2.5 písm. a) Dodatku k zmluve (t. j. dojednanie o zmluvnej pokute) je neprijateľná a uviedol vo výroku tohto rozhodnutia jej znenie. Súd je povinný na neplatnosť zmluvnej podmienky prihladať a nepriznať na základe nej požadované plnenie. Z uvedených dôvodov súd nepriznal navrhovateľovi sumu vo výške 170,51 Eur z titulu zmluvnej pokuty a návrh navrhovateľa zamietol v celom rozsahu.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnej odporkyňi náhradu trov konania nepriznal, keďže si ju ani neuplatnila a žiadne účelne vynaložené trovy konania jej zo spisu nevyplnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), musí byť datované a podpísané. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).